

F E L J E G Y Z É S

Tölgyessy Péternek, az SZDSZ 1990. április 23-án
kelt feljegyzésében foglaltakra vonatkozóan

I.

Amennyiben egyéb kérdésekben egyetértés jönne létre, úgy az I.
pontban foglaltakkal egyetértünk.

II.

A Bizottságok kérdése pártközi egyeztetés keretében megoldást
nyert.

III.

Az MDF elkészítette részletesen kidolgozott Országgyűlési
Ügyrend javaslatát, várjuk ezzel kapcsolatban az SZDSZ és a
többi párt részletes észrevételét.

IV.

Az MDF nem tartja szükségesnek és lehetségesnek a legrövidebb
időn belül az Alkotmány átfogó módosítását. Most csak a leg-
szükségesebb és nélkülözhetetlen változásokat tartjuk szük-
ségesnek megoldani. /Alkotmányerejű Törvény kérdése, Köztársasági Elnök kérdése, és politikai döntéstől függően a nemzeti-
ségek képviselőitenek ügye./ Ehhez képest a későbbiekben nem
átfogó Alkotmány módosításra, hanem az új Alkotmány megalkotására lesz majd szükség.

Tölgyessy Péter feljegyzésének II. pont mellékletét képező
Alkotmánymódosítási javaslatokat áttekintettük, azzal kapcsolatban részletes álláspontunk van, ezeket azonban mindaddig ^{nem} rész-
letezzük, amíg az Alkotmányerejű Törvény kérdésében egyetértés
létre nem jön, ^{ezt addig} ^{először} fontoslegesen tartjuk.

Általánosságban annyit, hogy a módosítási javaslatok jelentős
részével egyetértünk, van olyan is azonban, amivel nem.
Ebből itt példaként csak a Köztársasági Elnök Országgyűlést
feloszlató jogkörének kiszélesítését tartalmazó javaslatot
említjük, mint olyat, amivel nem értünk egyet.

Külön kell kezelni pártközi konzultációnk általunk leglényegesebbnek tartott témáját; az Alkotmányerejű törvény kérdését.

Tölgyessy Péter feljegyzése csupán elvben hangsúlyozza e törvényforma körének szűkítési szándékát, a gyakorlatban, a III. pont mellékletben foglalt felsorolást tekintve azt kell észrevételeznünk, hogy az SZDSZ javaslata valójában semmiféle szűkítést nem tartalmaz. Ellenkezőleg, úgy látjuk, hogy még tágabb körét jelöli meg az Alkotmányerejű Törvényeknek, mint amit az Alkotmány jelenlegi szövegezése és az Alkotmánybíróóság kiterjesztő értelmezése lehetővé és valószínűvé tesz.

Felhívjuk a figyelmet az Alkotmány 8. szakaszának miniszteri indokolására, mely az Alkotmányerejű Törvény funkcióját az emberi jogok alapvető értéként való kezelésében jelöli meg, a jogok körét illetően az ember sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogaira utalnak.

Álláspontunk szerint kauzisztikus felsorolás helyett az Alkotmányerejű Törvény kérdését általános szűkítő körülírással lehetne rendezni. *? Akkor mindig balke lesz. Nem!*

Nyers szövegjavaslatként indítványozzuk az Alkotmány 8. szakasza 2/ bekezdésének az alábbi szövegezés szerinti módosítását:

"Az alapvető emberi jogokat /személyi- és tulajdonszabadságot, utazási-, letelepedési-szabadságot, menedékjogot, véleményelkiismereti- vallásszabadságot/ valamint a gyülekezési és egyesülési jogot - ha ezek érintése az Alkotmány módosítását külön nem igényli - lényegesen korlátozni csak Alkotmányerejű Törvénnyel lehet. Alkotmányerejű Törvényben kell szabályozni az Alkotmány egyéb rendelkezéseiben említett eseteken kívül a Jogalkotás rendjéről, valamint a rendkívüli és szükségállapot idejére alkalmazható szabályokat meghatározó törvényeket."

/Az Alkotmány egyéb helyein csak az Alkotmánybíróóság szervezetére és működésére vonatkozó törvényalkotást tartjuk Alkotmányerejű Törvény céljára megtarthatónak. Így tehát tételesen nézve a III. pont melléklet I. cimszava alatt felsorolt törvények közül csak az 1., 4., 8. alattiakat tartjuk megtarthatónak. Az itt felsorolt törvények legfontosabb rendelkezései

egyébként az Alkotmány által szabályozottak, tehát minősített védelemben részesülnek. Az emberi alapjogok körét tekintve pedig a lényeges korlátozás az a fogalmi elem, melyre a minősített védelmet szükségesnek tartjuk./

Az előbbieken részletezett megoldás helyett szóbajöhet az Alkotmányerejű Törvények kiterjedtebb ~~kazuisztikus~~ jellegű megtartása úgy, hogy ezek körére a minősített többséget az összes Országgyűlési képviselők abszolút többsége képezze.

V.

Pap

A nemzetiségek képviseletével kapcsolatos javaslattal elvben egyet értünk, de politikai szempontokra tekintettel megfontolandónak tartjuk, hogy a nemzetiségi listás választásra csak a legközelebbi választás során kerüljön majd sor, és átmenetileg barátkozzunk meg azzal az egyébként közjogi képtelenséggel, hogy most a pártoktól független nemzetiségi képviselők megválasztása a jelenlegi Alkotmány alapján történjék.

VI.

Az Alkotmánybírósággal kapcsolatos javaslattal egyet értünk azzal, hogy az alkotmánybírók jelölését megelőző pártközi egyeztetésen konzultációt értünk, nem pedig pártközi megállapodást.

VII.

A nemzeti média irányításának kérdésében az MDF is egyet ért azzal az elvvel, hogy az ne legyen pártpolitikai küzdelmek függvénye.

Gyakorlati javaslatunk azonban eltér az SZDSZ javaslattól a következők szerint:

Javasoljuk egy további parlamenti különbizottság; tájékoztatói-és hírközlési bizottság létesítését, melybe a pártok parlamenti súlyuknak megfelelő arányban választhatnának tagokat.

Ennek a bizottságnak lenne a feladata a tv- és rádió közös elnökének, illetve az MTI vezetőjének kinevezése előtti előzetes meghallgatása, illetve e bizottság egyetértésével az említett vezető tisztségeket a Kormány töltené be kinevezéssel. A vezetők ennek a bizottságnak számolnának be szükség szerint, de legalább évenként.

u,
10

Emellett szükséges egy felügyelő bizottság létrehozása, melynek fele tagja a politikai pártok parlamenti sulyuk arányában delegált képviselői lennének, míg másik fele részét egyházak és társadalmi szervek / Író Szövetség, Kulturális Kamara, stb./ delegáltjai alkotnák.

Egyetértünk azzal, hogy ez a felügyelő bizottság operatívan ne avatkozzon be a tájékoztatási eszköz munkájába, de azt, hogy felügyeleti tevékenysége csupán utólagos legyen, nem osztjuk.

Egyetértünk azzal, hogy a nyilvánosság híreit egy tájékoztatási törvény rendezze, mely kapcsán minden az információval, sajtóval, tv-vel, rádióval, frekvenciával kapcsolatos törvényi szabályozásra szoruló kérdést rendezni kell.

Egyetértünk azzal is, hogy ezek elfogadásáig maradjon hatályban a frekvencia moratórium.

VIII.

A fentieket az MDF is egységes csomagtervként kezeli.

Budapest, 1990. április 26.

Dr. Salamon László

Dr. Balsai István

Dr. Kónya Imre